

GÜNCEL SENDİKAL STRATEJİ NE OLMALI?

konusudur. Bu tavır 1999 yılındaki krizden ve uygulanan IMF politikalarından sonra, daha bilinçli ve kararlı bir nitelik kazanmıştır ve kazanmaktadır. İşçiler, memurlar, işsizler, emekliler, diğer bir deyişle bir bütün olarak işçi sınıfımız IMF karşıtı bir çizgide birleşmiştir. "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye" en yaygın sloganımız haline gelmiştir. IMF karşıtlığı, zaman içinde daha bilinçli bir anti-emperyalizme dönüşmektedir.

Küçük ve az topraklı yoksul köylülük, IMF programlarının, ulusötesi sermayenin dayatmalarının somut sonuçlarını özellikle son üç yıldır yaşamaktadır. Önümüzdeki yıllarda daha da ağır bir biçimde yaşayacaktır. Esnaf ve sanatkarulusötesi sermaye ve yerli tekeli sermaye ittifakının yarattığı tahribatı ilk kez bu denli yoğun görmektedir.

Her kuruluş belirli bir mücadeleyi sürdürürken belirli bir stratejiye göre hareket eder. Günlük taktikleri genel strateji belirler. Sendikacılıkta da böyledir. Sendikanın sendikal mücadeleye ilişkin bir stratejisi yoksa, atılan adımlar arasında çelişkiler olur; kargaşadan kurtulamaz.

Güncel sendikal strateji ne olmalıdır?

Güncel sendikal stratejiyi güncel sorunlar ve görevler belirler; potansiyel müttefiklerinizin durumu belirler. Günümüzde emperyalizm saldırıyor, bağımsızlığı ve ulusal egemenliği yok etmeye, ülkeleri sömürgeleştirmeye halkaları köleleştirmeye ve daha da yoğun bir biçimde sömürmeye çalışıyor. Bu koşullarda, Türkiye'de işçilerin, kamu çalışanlarının ve bu kesimlerin sendikalarının iki potansiyel müttefikleri vardır.

Birinci grup, ülkemizde anti-emperyalist güçlerdir, ulusalcı-millî cephe. İkinci grup, diğer ülkelerin işçi sınıfları ve uluslararası sendikacılık hareketidir. Bu iki grup arasında önemli çelişkiler yoktur, ama farklılıklar söz konusudur. Bu durumda da ittifaklarda ağırlığın hangisine verileceği sorusu ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de özellikle 1994 yılındaki ekonomik krizden beri giderek güçlenen bir IMF karşıtı tavır söz

Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler büyük sıkıntı içindedir, ulusötesi şirketlerin vahşi sömürüsüne ve rekabetine dayanmamaktadır. Türkiye'yi seven ulusal onuru ve hatta insanlık onuru olan herkes emperyalizmin bu baskı ve tahakkümüne, ulus-devlet parçalama girişimlerine karşı çıkmaktadır.

Bir tarafta, ulusalcı-millî bu cephe vardır. Bu ulusalcı-millî cephe, işçi sınıfının günümüzdeki tüm potansiyel müttefiklerini bir araya getirmektedir.

Diğer tarafta, diğer ülkelerdeki işçileri ve uluslararası sendikacılık hareketini birleştirmeyi amaçlayan bir cephe vardır. İkinci potansiyel müttefik de bunlardır.

Hangisine ağırlık vereceğiz? Benim eğilimim, ikincisini ihmal etmeden ve ancak ona bel bağlamadan, birincisine ağırlık vermek biçimindedir. Böyle bir anlayış benimsememdeki en önemli neden de, uluslararası işçi sınıfı hareketinin zayıflığı ve gerçek bir dayanışma ve işbirliği geleneğinin bulunmamasıdır.

Türkiye'de sendikalar 40 yılı aşkın bir süredir kesintisiz bir biçimde uluslararası sendikal yapılara üyedir. Türk sendikalarının diğer ülkelerin sendikalarıyla ikili ilişkilerinin tarihi ise daha eskidir. Bu ilişkiden somut ne yararlar sağladık? İstiklal Harbi döneminde Uluslararası sendikacılık hareketinden bir

yardım gördük mü? Hayır. 1960'lı yıllardan beri çok sayıda grev yapıldı. Bizi desteklemek için başka ülkelerde grev yapan sendika biliyor musunuz? Ben bilmiyorum. Ulusötesi şirketlere karşı örgütlenmede ve mücadelede destek aldık mı? Bir iki tane örnek bulabilirsiniz; ancak bu konuda büyük bir duyarsızlık olduğunu söyleyebilirim. Eğitim çalışmaları için yardım eden oldu. Bu yardım parasını işçi aidatlarından mı karşıladı, yoksa kendi devletinin bu iş için ayırdığı fonlardan mı? Çeşitli ülkelerin sendikalarının ve hatta birçok uluslar arası sendikal örgütün sağladığı eğitim yardımının arkasında çeşitli devletlerin aktardığı kaynaklar vardır. 1995 yılında Türkiye tarihinin en büyük grevlerini yaptık. Diğer ülkelerin sendikalarından ve uluslar arası sendikacılık hareketinden ne tür bir destek gördük? Uluslar arası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'ndan bir delegasyon geldi; grev yerlerini gezdi; bizi desteklediklerini söylediler. Para geldi mi? Hayır. Zaten istemedik de. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ne yaptı? Basın danışmanını gönderdi.

O kadar. Peki uluslar arası dayanışma konusunda biz sorumluluklarımızı yerine getirdik mi? Hiçbir ülkede sendikacılık hareketine gerçekten önemli bir destek verdik mi? Hayır. biz de iş birliği ve dayanışma görevimizi yerine getirmedik.

Emperyalizme karşı işçi sınıfının uluslar arası dayanışması ve işbirliği tabii ki önemlidir; ancak Avrupa, ABD ve Japonya işçilerin büyük bir bölümü, emperyalizme karşı mücadele etmek yerine işverenlerine "sosyal ortak" demeyi emperyalistlerin dünya ölçeğindeki sömürülerinden pay almaya etmektedir. Onlardan öğrenecek çok fazla şeyimiz de yok; emin olun ki örgütlü mücadeleyi onlardan daha iyi biliyoruz.

Bu koşullarda, günümüzde Türkiye'de sendikal stratejinin temeli, ulusalcı-millici güçlerle birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısının bütünlüğünü ve bağımsızlığını, ulusal egemenliği ve demokrasiyi savunmak olmalıdır. Bu arada da uluslar arası sendikal örgütlerde anti-emperyalist bir çizginin etkili kılınması için mücadele edilmelidir.

Ancak Avrupa, ABD ve Japonya İşçileri bilinçlendikçe ve bu tavır uluslar arası sendikal harekete yansıdıkça, sendikal strateji içinde bu işbirliği ve dayanışmanın önemi artabilir. Bugün bu ittifaka bel bağlamak, gerçekleri görmemektir, hayal aleminde yaşamaktır.